

Hitza

Esanahia

abagune	egokiera, aukera
abaila	abiada
adeitasun	kortesia, jendetasuna
adiskide hurko	hurbilekoa
agiri	dokumentua
agorri	abuztua
ahalguztidun	boteretsua, ahaltsua
ahalik eta	albait ...-en
ahituta	neka-neka eginda
akabatu	hil, eran
aldean ekarri	lepoan edo berarekin ekarri
algarroba	leka
almadia	balsa enborrekin egina
amiñi bat	pitin bat, apurtxo bat
amultsu	maitekiro, goxo-goxo
antigoaleko	antzinakoa
antzu	agorra
apezpiku	gotzaina
aprobetxatu	baliatu, erabili
arkabuz	suzko arma luzea, fusil antzeko
aroztegi	zurgindegia, egur lantegia
arrangura	kexa, atsekabea
arrapostu	erantzun, ihardetsi
arrimuan	ondoan, babesean bezala
arrotz	ezezaguna, estrainioa

Hitza	Esanahia
artatxiki	artoa
astamakila	garrotea, makila
astrolabio	nabigazio tresna
ataka	egoera larria, estualdia, kinka
atorra	alkandora
auskalo	jakizu, batek daki
auzi	kontua, aferara
azken hatsa eman	hil, zendu
azkon	lantza txikia, jaurtigarria
aztoramen	asaldura, ezinegona
balea bizar	hortz eraldatua, janaria iragaztek
baratxuri	berakatzar (<i>ajo</i>)
batel	txalupa
begiko	gogokoa, faboritua
beharrean	egin ordez
behinola	aspaldi, antzina
bekozko beltza	bekokia zimurtuta, haserre
belatz	hegazti harraparia
bermatu	ziurtatu, kokatu
betellin	
bibaka	goraka
bihozkada	aurre sentipena, premonizioa
biraoa	araoka, maldizioka, juramentuka
bokale	ibai ahoa (<i>desembocadura</i>)
bonbarda	kanoi txikia, harriak jaurtitzeko

Hitza	Esanahia
bozio	hantura itogarria, iodo faltagatik
branka	itsasontziaren aurreko partea
brea	galipota, gai beltz likatsua
delibero	erabakia
desenkusatu	zuritu, aitzakiak jarri
desmasia	apurketak, suntsitutakoak
diosal	agurra
diraki	irakiten ari da
dukat	antzinako urrezko txanpona
ele	hitza, berba
enbata	ekaitza, denboralea
eragotzi	trabatu
erasan	afektatu, eragina izan
erauzi	jaurti, bota
erkin	ahula, argala
erne	adi, kontuz
errefusatu	arbuiatu, uko egin
erregu	mesedez eskatu, suplikatu
eskorbutu	anemia hilgarria, C bitam faltan
galbahe	bahea, iragazteko tresna
galbidean izan	arriskuan
gandu	lanbroa, behelainoa
gantz	koipe lodia, bilgorra
gila	itsasontzien azpiko egitura
gogaikarri	jasanezina, aspergarria, astuna

Hitza	Esanahia
gogaitu	ernegatu, molestatu
goititu	jaso, altxatu
gomutatu	gogora ekarri, oroitu
gordailu	gordetegia, depositua
gorpu	hilotza, hildakoa
gotortu	harresitua
gotzain	obispoa
grinatsu	gogo bizikoa, pasiozkoa
hagitz	asko, oso
hasperenka	zizpuruka, intzirika
hautu	aukera
hegi	bazterra, hegala
herabe	lotsatia
horma	izotza, jela
hunkitu	emozionatuta, zirrara sentitu
ihizi	ehiza
ikarak airean	dardarka jarri
ilunkara	kolore ilunekoa
iragazi	filtratu
itsasmutur	itsasorantz doan lur zatia
iztupa	lihoa, kalamu landare haria
jakitun izan	zerbaiten berri jakin
kako	gantxoa
kirrinka	kurrinka
kortse	gerruntzea, gerriko estu-sendoa

Hitza

Esanahia

kresal	gesala, itsas uraren gazia
krosko	itsasontziaren kaskoa
laiotza	ospela, eguzkirik gabeko gunea
largabista	katalejoa, prismatikoa
lemazain	ontziko gidaria, patroia
lokaztu	basaz betea
maestre	belaontzietako tripulazio kargua
magal	mazela, malda
mailuka	kolpeka bezala
maindire	izara, mihisea
marmar	zurrumurrua
mesana	atzeko masta
mesfidantza	errezeloa, susmo txarra
mozkin	irabazia, etekina
nabar	arrea, grisa, uherra
nondik norakoak	xehetasunak, alderdiak
Odin	nordikoen jainko nagusia
oparo	emankorra
ortzi	zerua
orube	lursaila, eremua
ostera	ibilalditxoa, bueltatxoa
otu	bururatu
otzan	mantso
pagano	ez kristau fedekoa
paraje	ingurua, lekua

Hitza	Esanahia
paratu	jarri, kokatu
patar	likorea
pattal	makala, ahula
patu	zoria, zortea
patxadaz	lasaitasunez
patxaran	edari alkoholoduna, basa aranekin
petrel	itsasoko hegaztia
pika	lantza
pinaze	
pitin bat	amiñi bat, zertxobait
premiatzko	presa handikoa, <i>urgentea</i>
probestu	baliatu, erabili
pundabi ehuna	Punjab aldeko artilearekin
puskatu	hautsi
saial	manta gisako oihala
sarraskijale	hildako animaliak jaten dituenak
sebo	gantza, koipe lodia
segizio	jarraika, atzetik datorren taldea
sen	instintua, berezko jokabidea
sumatu	igarri, nabaritu
sutondo	sukaldea, behe sua
talaia	begiralekua, toki garaia
temati	setatia, <i>itsaskorra</i>
tenore	garaia, sasoia
Thor	trumoi jainkoa, nordik-germanik

Hitza

Esanahia

trantze	une zaila, kinka
trinkete	brankako mastako bela
tripulazio	eskifaia
triskantza	sarraskia, hondamendia
tupustean	bat-batean
turroin	
tutik ez ulertu	ezertxo ere ez ulertu
txenada	itsas hegaztia
txingar	egur zati bero-beroak, <i>brasa</i>
ubeldu	odolbildua
ufada	putzaldia, haize kolpea
ukuilu	abeltegia
umezurtz	guraso gabea
umezurztegi	umezurtz etxea
urkatu	sokaz ito
zantzu	seinalea, arrastoa
zarpail	itsusia, itxura zatarrekoa
zer gerta ere	badaezpada
ziega	leotza, kalabozoa
zigilatu	markatu edo lakrearekin itxi
zimiko	atximurra, txatxamarka
zital	gaiztoa, doilorra
zizelkatuta	landuta, forma emanda
ziztada	pintxazoa
ziztatu	mokoa sartu

Hitza

Esanahia

zohikatz

turba, landareen deskonposizioa

zoko

bazterra, txokoa

zuhurtzia

prudentzia

zunda

sakonera neurtzeko soka-gailua

zurrusta

txorroztada

zutargi

argimutila, kandela-lanpara